

Шевчук. – [2-ге вид]. – К.: Лубідь, 1992. – 512 с. 3. Cielątkowska R. Architektura i urbanistyka Lwowa II Rzeczypospolite j/ R. Cielątkowska // Okolice kultury. – 1998. – Z.8. – 387 s. 4. Łoza S. Architekci i Budownicowicie w Polsce / S. Łoza - Warszawa: Budownictwo i Architektura, 1954. – 424 s. 5. Konkursy architektoniczne w Polsce w latach 1918-1939 / Pod red. O.Czernerera. - Wrocław: Muzeum Architektury i Odbudowy, 1970. 6. Minorski J. Społeczne i gospodarskie tło działalności środowiska architektonicznego – 1918–1939 / J. Minorski // Fragmenty stuletniej historii 1899-1999. Ludzie. Fakty. Wydarzenia. – Warszawa, 2001. – S.63–88. 7. Działalność budowlana Funduszu Kwaterunku Wojskowego // Architektura i Budownictwo. – 1929. – S.41-83. 8. Siemiątkowski J. Budownictwo na Wołyniu / J. Siemiątkowski // Wołyńskie Wiadomości Techniczne (WWT). –1937. – № 8–9. – S. 3–15. 9. Rozstrzygnięcie konkursu na Dom Ludowy w Horochowie // WWT. – 1929. – №2. – S. 9. 10. Черкес Б. Вступ. Звідки і куди: архітектура Галичини ХІХ–ХХ століть / Б. Черкес // Архітектура Галичини ХІХ–ХХ століть: матеріали міжнар. симпозіуму 24–27 травня 1994 р., присвяченого 150-річчю заснування Державного університету „Львівська політехніка” – Львів, 1996. – 208 с. 11. Державний архів Рівненської області (ДАРО). Ф.31, оп.1, спр.3315. 12. ДАРО. Ф.31, оп.1, спр.3958. 13. ДАРО. Ф.31, оп.1, спр.3959. 14. Szyller S. Idea budowy Kościołów katolickich i stosunek do niej kościołów polskich / S. Szyller // Miesięcznik Pastorski Płocki. – 1924. – №7. – S.184–187. 15. Olszewski A.K. Nowa forma w architekturze polskiej 1900-1925. / A. K. Olszewski. – Wrocław; Warszawa, 1967. – 298 s. 16. 84 konkurs S.A.R.P. (oddział w Łucku) na projekt kościoła parafialnego w Janowej Dolinie // WWT. – 1937. – №11. – S.1–5. 17. Konkurs na projekt Starostwa i Wydziału Powiatowego w Zdobunowie // WWT. – 1937. – №10. – S.8. 18. Лінда С. Розвиток національного стилю в архітектурі України у міжвоєнний період / С. Лінда // Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка: Праці комісії архітектури та містобудування. – Т. ССXLIX. – Львів, 2005. – С.234–242.

УДК 711

І.І. Середюк
Obvodova 748 / 9
400 07 Usti nad Ladem
Czeska republika

“ПОЗИЦІЯ ±НУЛЬ” – ПРИМИРЕННЯ УСЬОГО?

© Середюк І.І., 2009

Цю “теорію” моя дружина називає анти-науковою, хоча багато моїх друзів та недругів дискусії навколо неї підтримують активно.

Стає все очевидніше, що ХХІ століття увійде в історію як століття загострення людських конфліктів. В їх орбіту втягнуті як окремі індивіди, так і цілі цивілізації. А між ними – звичні “набори” суб’єктів з хронічними протиріччями, котрі згладжуванню піддаються важко. Конфліктно складаються внутрішньосімейні, міжсімейні та міжсусідські відносини, відносини між угрупованнями (ділові, матеріальні, етнографічні, соціальні, релігійні та ін.), між містами, країнами, континентами.

За, без сумніву, песимістичними прогнозами, слід очікувати, що кількість конфліктів буде постійно збільшуватися. Оскільки турбота про працевлаштування і сама праця життя нам не прикрашають, ми живемо в постійних стресах, від чого не стаємо кращими. Ми не в змозі вивільнитися від ідеї фікс розбагатіти, нас не залишає і відкрита, і завуальована мрія досягти цієї

мети будь-якими способами, навіть порушуючи закони. Об'єми тих порушень та охоплювані ними багатства зростають.

На думку екологів, людство чекають конфлікти і в інших царинах. Вони вважають, що вже давно людству слід задуматися над обмеженням та раціональнішими режимами споживання свіжого повітря та води.

При усьому тому людство не придумало та, здається, і не дуже намагається придумати адекватні засоби, як би ті недоліки якимось чином улагодити, нейтралізувати. Враховуючи ці факти, деякі держави, деякі уряди і не намагаються покінчити з конфліктами або вирішують їх на свою користь так, що протилежна сторона зазнає ще більшого приниження, насильства та несправедливості. Це відбувається тому, що фундаменти конфліктів – егоцентризм, егоїзм та екстремізм – ніяк не знищуються. Все не просто залишається так, як і було, а здебільш загострюється ще більше.

Відповідно з теорією та практикою конфліктів, які визначають спрямування діяльності ініціаторів “правильного” вирішення проблеми (фактично вони і визначають конфліктуючі сторони), обранню підлягає один з альтернативних шляхів: 1. “Та концепція вірна та корисна” та 2. “Та концепція невірна і не корисна”.

Конфлікт виникає власне тоді, коли стосовно певної концепції одна особа чи група людей приймають рішення або віддають свій голос “за” (означимо його знаком “+”), а інша – “проти” (знак “-“).

Отже, можна говорити про анатомію конфліктів: її специфікою є збіг оцінкових знаків. Знаки ті визначають деконструктивний характер конфліктів.

(Не всі конфлікти і не завжди мають підкреслено людиноненависницький, антигуманний характер. Так, наприклад, конфліктні ситуації, які виникають в науці, – це конфлікти між застарілими та новими ідеями. Досягнення М-теорії, яка відкрила замість чотиривимірного Всесвіту одинадцятівимірний, можуть змінити (збагатити) бачення в архітектурі. Нова зорова свідомість вже призвела до виникнення гібридної, “текучої” архітектури, її дигітальних форм. Завдяки винаходу томографа та відкриттю генома значно змінився діагностичний процес в медицині).

Формуємо анатомію конфліктів ми самі. Ми даємо *своїй* концепції абсолютизовану оцінку, наприклад “+”. За законами конфліктів, ми не допускаємо думки, що наша концепція, оцінена хибно, вимагає, можливо, більш вірної оцінки “-”, чи, може, її слід було оцінити знаком “±”. У своїх оцінкових операціях ми суб'єктивно готові оцінювати все та усіх, хоча, *“зважаючи чужі похибки, не багато хто з нас покладе руку на чашу терезів”*.

Оцінкові спекуляції навколо двополюсних світів безконечні. Створенню в них конфліктних ситуацій сприяють найбільше преса та партії. Тим не менше, **і у індивіда, і у їх угруповань існує думка про наявність світів, які можуть відрізнятись від їх власного оцінкового бачення. В історії є безліч фактів, які показують, що таке усвідомлення може дуже ефективно спрацьовувати на користь суспільства.** У результаті симбіозу плюсів (“+”) та мінусів (“-”) суспільство взяло на себе гарантію не застосовувати в воєнних конфліктах отруйних газів, бактеріологічної і атомної зброї та не клонувати людину. Соціальний досвід, таким чином, показує, що навіть при конфронтаційній структурі суспільства, яка ґрунтується на співіснуванні двох таборів, можлива взаємна толерантність, примирення як їх екстремних плюсів, так і не менше екстремних мінусів з кінцевим результатом “±”.

Оцінка концепції, події, об'єкта і т.д. з погляду “±”, **тобто, коли ми в них бачимо і позитивні, і негативні сторони, визначає нейтральну (нульову) позицію опонента. Нульова позиція дає змогу та уповноважує без упереджень здійснювати будь-яку операцію (оцінкову, виробничу, дослідну, творчу, критично-аналітичну та ін.) без упередженого одночасного врахування позитивних і негативних сторін. Такий підхід виключає з оцінок антагоністичні властивості, зменшує конфліктність ситуацій, які стають прозорішими. Прозорість нейтралізує конфліктність і робить протиріччя не такими гострими.**

Знаходження суспільством способів та можливостей переходу на оцінкові позиції “±” можна було б вважати цивілізаційним шляхом до соціального примирення. Немоżliвість досягнення тієї мети скептики та песимісти вважають слабкою стороною «теорії». Але перспективні можливості такого спрямування наших мислення та поведінки, коли все, що начебто характеризується негативно, може мати при відповідних умовах і позитивні сторони, все ж привабливі. Чи варто так рішуче відмовлятися від тих перспектив? Чи не варто ще раз звернутися до моралі, до її невичерпних джерел? Чи не краще в черговий раз покласти надії на безконечні можливості релігії, вплив якої на людську психіку продовжує залишатися далеко не вичерпаним? А виховання в сім'ї, у школі, в колективі? Безумовно, за тим стоїть нова мораль, нова громадянськість, більш тонкі вимоги на право зайняти місце в суспільстві, стратегією і тактикою котрого є мирне співіснування.

Якщо ХХ сторіччя проходило під гаслом теоретичного розвитку фізики та біології, то, на думку вчених, ХХІ століття буде століттям гуманітарних наук – **наук про людину та людство**. Є всі підстави вважати, що це буде століття, для котрого вирішення конфліктів та протиріч людства буде його основною життєвою метою. Не виключене, що в тому складному процесі свою конструктивну роль могла би відіграти ще одна властивість суспільства – “Позиція ± нуль”.

УДК 725.8

М.В. Сівєрс

Київський національний університет будівництва і архітектури,
кафедра основ архітектури і архітектурного проектування

АРХІТЕКТУРНО-РОЗПЛАНУВАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР ОРГАНІЗАЦІЇ САКРАЛЬНИХ ПЛОЩ

© Сівєрс М.В., 2009

Запропоновано деякі особливості архітектурно-розпланувальної організації сакральних площ України на прикладі Києва як найдавнішого міста Київської Русі, що з давніх-давен має свої аутентичні традиції та декількох російських міст, які багато в чому мають такі самі риси розвитку.

In articles are proposed some special features architectural-planning organization of the sacral areas of Ukraine, on an example of Kiev as the earliest city of Kievan Rus' which from old time has the authentic traditions, and several Russian cities which in many respects have the same lines of development.

Постановка проблеми

Містобудівний розвиток найкрупніших та крупних міст України за умов консолідаційно розгалуженого розшарування клерикальної організації християнських храмів на православні та католицькі зумовлений передовсім історично обумовленою системою розрізнення матеріалізації процесу здійснення церковних відправлень. Якщо у Західних областях України цей процес має доволі сталу форму, яка отримала беззаперечну і таку, що надто складно інтерпретується в межах католицького догмату, традицію, то організація православних храмів, яка сягає давнини візантійського канону, віддзеркалюється у перманентному підході, що протягом останнього